AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVİM Yorum • No: 2012 / 43 • Ekim 2012

BALKAN SAVAŞLARININ YÜZÜNCÜ YILDÖNÜMÜ

Alev KILIÇ

8 Ekim 1912 Balkan savaşlarının başlangıç tarihidir. Bu savaşlarda cephelerde bir yıldan daha kısa bir süre içinde iki yüz bine yakın asker ölmüştür. Sivil ölümlerin bu sayının birkaç katı olduğu varsayılmakla beraber, tam bir hesabı yapılmamıştır. 1877-1878 yılları 93 harbi ile başlayan Rumeliden Türk göçü Balkan savaşları ve izleyen dünya savaşı ile nihai tehcire dönüşmüş, öldürülen-ölenlerle göç edenlerin sayısı ve anlatılmamış hikâyeleri Türk halkının ortak belleğinde yer etmekle beraber yakın tarihimizin kanıtsız ve belirsiz trajedileri arasında yer almıştır. Bu konuda yapılan sınırlı sayıda çalışma arasında Büyükelçi Bilal Şimşir ve Justin McCarthy akla ilk gelenler olmaktadır. Rumelideki Türklerin maruz kaldıkları mezalimin, ölümlerin ve göçün sayısının tutulmamasının ve sorumluları ile hesaplaşılmamasının kayıtsızlık veya umursamazlık ile açıklanması olası değildir. Osmanlı devletinin mirasını üstlenen Türkiye Cumhuriyeti yeni devletini geleceğe dönük, yeni bir sayfa açarak başlatma, geçmişle hesaplaşma yerine gelecekte bölgesinde barış ve istikrar unsuru olma zeminine oturtma ilkesini benimsemiştir. Türkiye Cumhuriyetinin bu yaklaşımı Osmanlı devletinin doğu sınırlarında birinci dünya savaşı arifesinde ve sırasında cereyan eden karşılıklı mezalim için de geçerli olmuş, savaşın trajedilerinin geride kalmasının yeni bir anlayışa hizmet edeceğini ümit etmiştir. Türkiyenin bu sessizliği diğer cephelerdeki trajediler bakımından bir olgunluk olarak kabul edilirken, özellikle Ermeni tarafı ve Ermenileri Osmanlıya karşı tahrik eden ve harekete geçiren yandaşları bakımından, adeta sukut ikrardan gelir yorumuyla, bir suç karinesi olarak istismar edilmeye tevessül edilmiştir. Bugün gelinen nokta itibarıyla maalesef karşılıklı suçlama ve hesap sorma defteri açılmış, iyi komşuluk ilişkilerini geliştirme yapıcı enerjisi yerini olumsuz, yıkıcı enerjiye bırakmıştır. Oysa iki ülke halkının ve devletinin birlikte ikili ve bölgesel huzur ve refah için gerçekleştirebilecekleri büyük bir potansiyel bulunmaktadır. Tarihi bellek ve duygular hiçbir zaman tek taraflı değildir. Bu coğrafyadaki bir özdeyişle de ifade olunduğu gibi, zorla güzellik olmaz. Türk-Ermeni ilişkilerini akademik bir süzgeçten geçirmeye özen gösteren AVİMin samimi çağrısı yapıcı enerjinin bir an önce devreye girmesidir.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: KILIÇ, Alev. 2026. "BALKAN SAVAŞLARININ YÜZÜNCÜ YILDÖNÜMÜ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2012 / 43. Ekim 15. Erişim Kasım 20, 2026. https://avimbulten.org/public/tr/Yorum/BALKAN-SAVASLARININ-YUZUNCU-YILDONUMU

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır